

Engletreet

Lucinda Riley

Engletreet

Oversatt av Benedicta Windt-Val

CAPPELEN DAMM

Lucinda Riley
Originalens tittel: *The Angel Tree*
Oversatt av Benedicta Windt-Val
Copyright © Lucinda Riley, 2014
Norsk utgave:

© CAPPELEN DAMM AS, 2015

ISBN 978-82-02-45873-7

1. utgave, 1. opplag 2015
Omslagsdesign: Miriam Edmunds
Sats: Type-it AS, Trondheim
Trykk og innbinding: UAB PRINT-IT, Litauen 2015
Satt i 9,5/12 pkt. Sabon og trykt på 70 g Enso Lux Cream 1,8.

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Cappelen Damm AS er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov eller tillatt gjennom avtale med Kopinor, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk.

Utnyttelse i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar og inndragning, og kan straffes med bøter eller fengsel.

www.cappelendamm.no

Til min søster Georgia

Julaften 1985

Marchmont Hall, Monmouthshire, Wales

Kapittel 1

David Marchmont kastet et blikk bort på passasjeren før han på nytt konsentrerte seg om å manøvrere bilen bortover den smale veien. Snøen lavet ned for alvor nå og gjorde veien, som allerede var iset og farlig glatt i forveien, enda mer utfordrende.

«Det er ikke langt igjen nå, Greta, og det ser ut som vi har klart det akkurat i tide. Jeg tror ikke denne veien er farbar i morgen tidlig. Er det noe her som virker kjent for deg?» tilføyde han nølende.

Greta snudde seg mot ham. Den porselensglatte huden hadde ingen rynker ennå, selv om hun var blitt åtteogfemti år, og de store, blå øynene dominerte ansiktet, som David alltid hadde sammenlignet med en forseggjort dukke. Fargen var ikke blitt mattere med alderen, men øynene lyste ikke lenger av iver eller sinne. Lyset bak dem var forsvunnet for lenge siden, og nå var de like uttrykksløse og uskyldige som den livløse por-selensetterligningen hun minnet ham om.

«Jeg vet at jeg har bodd her en gang i tiden, David. Men jeg husker det ikke, beklageligvis.»

«Ikke bry deg om det,» trøstet han, for han visste hvor sterkt det gikk inn på henne. Samtidig tenkte han at hvis *han* kunne ha slettet *sine* minner om det første, knusende synet av barndomshjemmet etter brannen – den skarpe eimen av forkullet treverk og røyk satt i ham den dag i dag – ville han utvilsomt gjort det. «Marchmont er selvfølgelig på god vei til å bli restaurert nå.»

«Ja, David. Jeg vet det. Du fortalte det da du spiste middag hos meg i forrige uke. Jeg hadde laget lammekoteletter, og vi

drakk en flaske sancerre,» sa hun oppgitt. «Du sa at vi skulle bo i selve huset.»

«Det stemmer,» nikket David rolig. Han forsto Gretas behov for alltid å gi en presis fremstilling av alle detaljer om nåtiden, nettopp fordi fortiden forut for ulykken var utilgjengelig for henne. Tro om det virkelig var en god idé å ta med Greta tilbake til Marchmont for å feire jul, funderte han mens dekkene på bilen kjempet for å beholde grepet på det sleipe underlaget oppover den slake bakken foran dem. Ærlig talt var han blitt forbauset da hun omsider takket ja til invitasjonen, etter at han i årevis hadde forsøkt å overtale henne til å våge seg ut av leiligheten i Mayfair, og alltid hadde fått et bestemt «nei» til svar.

Etter tre års omhyggelig renovering for å bringe huset tilbake til en størst mulig likhet med den tidligere prakten, følte han i det minste at dette var det rette øyeblikket for henne å oppleve gjensynet. Og av en eller annen grunn, helt uventet, hadde hun følt det samme. Huset var i hvert fall fysisk varmt og behagelig. Men hva det følelsesmessige angikk, var han ikke på langt nær sikker – og det gjaldt dem begge to, slik omstendighetene var ...

«Det begynner å mørkne alt,» kommenterte Greta fredelig. «Og klokken har bare så vidt passert tre.»

«Ja, men jeg håper lyset varer lenge nok til at vi i det minste får et glimt av Marchmont.»

«Der jeg bodde før.»

«Ja.»

«Sammen med Owen. Mannen min. Som var din onkel.»

«Ja.»

David visste at Greta bare repeterte detaljer fra den fortiden hun hadde glemt. Som om hun skulle opp til eksamen. Og det var han som hadde vært læreren hennes. Legene hadde gitt ham beskjed om å styre klar av alle traumatiske hendelser, men gjerne nevne navn, datoer og steder som kunne røre ved noe i underbevisstheten hennes og kanskje fremskaffe nøkkelen til den tapte hukommelsen. Av og til når han besøkte henne, og de satt og snakket sammen, syntes han at han så et glimt av gjenkjenning i forbindelse med noe han nevnte, men han kunne

ikke være sikker på om det var fordi han hadde nevnt det for henne før, eller fordi hun faktisk husket det. I alle disse årene hadde legene vært overbevist om at Gretas hukommelse langsomt ville vende tilbake, ettersom det ikke var noen skader å se på de utallige hjerneskaningene hun hadde vært igjennom etter ulykken. Men nå hadde de begynt å snakke om et «selektivt hukommelsestap», utløst av ulykken. Etter deres oppfatning *ønsket* ikke Greta å huske.

David satte ned farten foran den forræderske svingen. Nå var det bare noen sekunder igjen før porten inn til Marchmont ville dukke opp. Selv om han var den rettmessige eieren av godset og for tiden brukte en formue på oppussingen av huset, fungerte han likevel bare som en vaktmester. Nå da restaureringen var nesten ferdig, hadde Gretas barnebarn Ava og ektemannen Simon flyttet fra portnerboligen, Gate Lodge, og slått seg ned på selve Marchmont Hall. Og når han døde, var det Ava som skulle arve eiendommen. Tidspunktet kunne ikke vært bedre, ettersom hun og Simon ventet sitt første barn om bare noen uker. Og kanskje dette nye, uskyldige livet kunne viske ut disse siste årene av familiens historie, der alt hadde gått så forferdelig galt.

Det som gjorde situasjonen enda mer komplisert, var at det også hadde skjedd en hel del *etter* at Greta mistet hukommelsen ... hendelser han hadde holdt skjult for henne fordi han var redd for hvordan hun ville reagere på dem. Så lenge hun ikke husket begynnelsen på alt sammen, kunne man vel umulig forvente at hun skulle klare å takle slutten ...?

Resultatet av alt dette var at han og Ava og Simon måtte balansere på stram line under alle samtaler med Greta. De ville så gjerne stimulere hukommelsen hennes, men samtidig måtte de hele tiden være forsiktige med hva de snakket om når hun var til stede.

«Der ser du det, Greta,» sa David idet han svingte bilen inn gjennom porten og Marchmont dukket opp foran dem.

Huset var bygget i elisabetansk stil og lå plassert lavt i terrenget, mot en horisont av bølgende åser som gradvis steg oppover mot de majestetiske toppene på Black Mountains bakenfor. Nedenfor snodde elven Usk seg gjennom dalen, og

markene på begge sider var blendende hvite etter det siste snøfallet. De blekrøde gamle mursteinsveggene reiste seg opp i tre gavler langs forsiden, og lysene fra bilen speilet seg i de smårutete, loddrette vinduene.

Det gamle, knusktørre tømmeret hadde gitt de sultne flammene i brannen noe å sette tennene i, og taket hadde vært helt ødelagt, men det ytre skallet hadde overlevd. Brannfolkene hadde sagt at det delvis var på grunn av det voldsomme regnskyillet som hadde brutt løs en times tid eller så etter at den første lille gnisten hadde kommet på avveie. Naturen selv hadde reddet Marchmont Hall fra total ødeleggelse, og David var takknemlig for at det i det hele tatt hadde vært noe igjen å restaurere.

«Å, David, det er mye vakrere i virkeligheten enn på de bildene du har vist meg,» sa Greta henført. «Og med all denne snøen ser det jo nesten ut som et julekort!»

David kunne bare si seg enig. Det gylne skjæret fra lamper som allerede var tent, falt ut gjennom vinduene, og innenfor så de lysene på et juletre. Det bildet som møtte ham nå mens han parkerte så nær ved inngangsdøren som han kunne komme, var noe helt annet enn den kalde, strenge atmosfæren han husket så godt fra barndomshjemmet sitt, og han følte en brå bølge av glede over denne totale forvandlingen. Kanskje brannen *hadde* utradert fortiden, billedlig så vel som fysisk. Han ønsket bare at moren kunne ha vært her og sett hva han hadde oppnådd.

«Det tar seg virkelig godt ut, ikke sant?», nikket han, åpnet bildøren og ble møtt av en dusj av snø som skled ned fra taket. «La oss forte oss inn. Jeg henter koffertene og gavene senere.»

Han gikk rundt bilen for å åpne døren på passasjersiden. Greta steg forsiktig ut. Hun hadde bare lette spasersko på seg, og nå sank hun ned i snøen helt til anklene. Blikket hennes flyttet seg fra huset ned til de snødekte føttene, og med ett følte hun en uventet visshet.

Jeg har vært her før ...

Hun sto helt stille, sjokkert over at dette øyeblikket endelig var kommet, og forsøkte desperat å gripe fatt i det lille fragmentet av et minne. Men det var allerede borte igjen.

«Kom igjen, Greta, du blir syk hvis du blir stående her ute,» sa David og bød henne armen. Sammen gikk de det korte stykket bort til inngangen til Marchmont Hall.

De ble varmt mottatt av Mary, husholdersken som hadde arbeidet på Marchmont i over førti år, og etterpå viste David Greta opp til rommet hennes, så hun kunne hvile seg etter turen. Han regnet med at påkjenningen ved å forlate leiligheten for første gang på mange år, kombinert med den lange turen fra London, måtte ha tatt hardt på henne, både fysisk og psykisk.

Selv gikk han ned på kjøkkenet på jakt etter Mary. Hun sto ved den nyinstallerte kjøkkenøya og kjevlet ut deig til kjøttpaier. David så seg om i rommet og beundret de skinnende blanke benkeplatene og den elegante kjøkkeninnredningen. Kjøkkenet var det eneste stedet der David hadde gått inn for et helt moderne design da han planla restaureringen av Marchmont etter brannen. Alle de andre rommene var innredet etter modell av det gamle interiøret, en utfordrende oppgave som hadde krevd mange ukers nitide undersøkelser. Han hadde tilbrakt timer og dager med å granske billedarkivene i ulike biblioteker, og han hadde finkjemmet sine egne barndomsminner. En hel hærskare av lokale håndverkere hadde vært travelt beskjeftiget med å sikre at alt fra skifergulvene til møblene var mest mulig identisk med det gamle Marchmont.

«Hallo, master David.» Mary så opp og smilte bredt. «Jack ringte for ti minutter siden for å gi beskjed om at toget til Tor var forsinket på grunn av snøen. Han regnet med at de ville være her om en times tid eller så. Han tok Land Roveren, så de klarer seg fint på tilbakeveien.»

«Bra. Nå, hvordan trives du med det nye kjøkkenet ditt?» spurte han.

«Det er praktfullt, *bach*, alt er så nytt og pent,» svarte Mary med det myke, walisiske tonefallet sitt. «Jeg kan ikke tro at det er det samme huset. Det er så varmt her nå at jeg knapt nok trenger å tenne opp i ovnene!»

«Og du er tilfreds med leiligheten din?» forhørte David seg. Mary hadde mistet mannen sin, Huw, noen år tidligere, og

etter det hadde hun følt seg ensom i den lille tjenesteboligen på eiendommen. Derfor hadde David bedt arkitekten om å innrede en liten leilighet til Mary oppe på det romslige loftet. Etter det som hadde skjedd den gangen, følte han seg tryggere med å ha noen boende permanent i huset når Ava og Simon var bortreist.

«Å ja, tusen takk. Og den har en vidunderlig utsikt over dalen også. Hvordan er det med Greta? Jeg ble ærlig talt ganske forbløffet da du sa at hun ville tilbringe julen her. Du store min, jeg trodde aldri jeg skulle få oppleve det. Hva synes hun?»

«Hun sa ikke så mye,» sa David, usikker på om Mary siktet til Gretas reaksjon på renoveringen eller på å være tilbake her i huset etter så mange år. «Akkurat nå hviler hun.»

«Du så vel at jeg hadde gitt henne det gamle rommet hennes, i håp om at det kunne utløse noen minner hos henne. Men det ser jo selvfølgelig helt annerledes ut i dag – selv jeg kjenner det knapt nok igjen nå,» smilte Mary. «Tror du virkelig at hun ikke vet hvem jeg er? Vi var igjennom litt av hvert sammen den gangen hun bodde på Marchmont.»

«Du må ikke la det gå inn på deg, Mary. Jeg er redd det er det samme for oss alle sammen.»

«Nå ja, det er kanskje best at hun *ikke* husker noe av det som skjedde,» svarte hun barskt.

«Ja,» sukket David. «Det kommer til å bli en underlig jul, både på den ene og den andre måten.»

«Det skal være både sikkert og visst, *bach*. Jeg ser meg stadig om etter moren din rundt i huset her, og så går det opp for meg at hun ikke er her lenger.» Mary blunket vekk tårene. «Det er selvfølgelig verst for deg, master David. Du mistet moren din.»

«Ja, det kommer nok til å ta tid før vi venner oss til det. Men nå har vi i det minste Ava og Simon her, og snart melder den nye generasjonen også sin ankomst. Det er en god hjelp for oss.» David la en trøstende arm rundt Marys skulder. «Hva sier du – får jeg lov til å smake på en av de deilige kjøttpaiene dine?»

Ava og Simon kom hjem tyve minutter senere og skyndte seg inn i stuen der David satt. Den friske malingslukten i rommet blandet seg med duften av det sprakende bålet i den store peisen.

«Du ser fantastisk ut, Ava. Du formelig strutter,» smilte David og ga henne en klem før han håndhilste på Simon.

«Jeg vet det – magen har virkelig est ut i løpet av den siste måneden. Jeg er overbevist om at jeg kommer til å få en rugbyspiller, enten det nå er gutt eller jente,» svarte Ava med et kjærlig blick på Simon.

«Mary serverte te for tyve minutter siden. Skal jeg be henne om å lage en ny porsjon?» spurte David.

«Jeg skal gjøre det,» sa Simon. «Slå deg ned sammen med onkelen din så lenge, Ava, og legg føttene opp. Hun ble kalt ut midt på natten til en ku som hadde problemer med kalvingen,» tilføyde han som forklaring til David, slo oppgitt ut med hendene og forlot rommet.

«Jeg håper noen er villige til å stille opp for meg hvis jeg får problemer under fødselen,» parerte Ava med en liten latter idet hun sank ned i en av de store, polstrede lenestolene. «Simon maser alltid om at jeg må sette ned tempoet, men jeg er veterinær. Jeg kan ikke bare la pasientene mine dø, kan jeg vel? Jeg mener, doktoren ville jo ikke bare snu ryggen til meg i en tilsvarende situasjon?»

«Nei, Ava, men det er bare seks uker til fødselen, og Simon er svært bekymret for at du skal overanstrenge deg. Det er vel ikke så underlig.»

«Alt blir mye lettere når vikaren kommer etter jul. Men med det været vi har nå, kan jeg ikke garantere at jeg ikke blir kalt ut for å varme opp sauer som lider av nedkjøling. Bøndene har gjort en god jobb med å hente dem ned fra åsene før det dårlige været satte inn, men det er alltid en og annen streifer som blir igjen. Men fortell meg nå hvordan du har det, onkel David.» Ava hadde alltid kalt ham onkel, selv om de egentlig bare var tremenninger.

«Jeg har det aldeles utmerket, takk. Jeg spilte inn juleforestillingen i oktober, og etter det ... ja, når sant skal sies»

– David rødmet i plutselig forlegenhet – «har jeg skrevet på selvbiografien min.»

«Sier du det?» smilte Ava. «Det blir nok interessant lesestoff.»

«Jeg har jo hatt et spennende liv, men problemet er naturligvis at det er visse deler av det jeg ikke kan snakke høyt om.»

«Nei, selvfølgelig ...» Ava ble alvorlig. «Hvis jeg skal si hva jeg mener, og det pleier jeg jo å gjøre, er jeg nokså forbauset over at du gikk med på å skrive den i det hele tatt. Du har alltid holdt privatlivet ditt strengt for deg selv.»

«Ja, men dessverre var det en lurvete journalist som bestemte seg for at han ville skrive en uautorisert versjon, så da kom jeg frem til at det var best jeg presenterte sannheten først. Så langt jeg kan, omstendighetene tatt i betraktning.»

«Å ja. Da skjønner jeg det. Milde himmel,» sukket Ava. «Med en filmstjerne til mor og en berømt komiker til onkel skal jeg hilse og si at jeg har lært å skygge unna alt som heter berømmelse. Du kommer vel ikke til å nevne noe om ... om det som skjedde med meg, onkel David? Det orker jeg rett og slett ikke, og særlig ikke etter den gangen jeg ble klint ut over hele forsiden på *Daily Mail* sammen med Cheska.»

«Selvsagt ikke, Ava. Jeg gjør hva jeg kan for å holde familien utenfor. Problemet er at det ikke blir så mye igjen å fortelle. Jeg har ikke brukt stoff, jeg har ikke hatt nervøse sammenbrudd eller alkoholproblemer, og jeg har ingen kvinnehistorier på samvittigheten ... Så akkurat nå tegner det til å bli en svært kjedelig bok,» sa han med et ironisk smil. «Og mens vi snakker om kvinner – Tor kan være her når som helst nå.»

«Jeg er så glad hun kommer, onkel David. Jeg er svært glad i henne. Og jo flere vi blir i julen, desto bedre er det.»

«Tenk at vi endelig har klart å overtale bestemoren din til å komme hit.»

«Hvor er hun?»

«Oppe på rommet sitt og hviler.»

«Og hvordan er det med henne?»

«Omtrent som før,» sukket David. «Men jeg er virkelig stolt av henne fordi hun klarte å samle mot til å komme hit.» Lysene

fra en bil feide inn gjennom vinduene. «Der har vi Tor. Jeg går og hjelper henne inn.»

David skyndte seg ut, og Ava ble sittende igjen og fundere over det langvarige og lojale vennskapet mellom ham og bestemoren hennes, Greta. Hun visste at de hadde kjent hverandre bestandig, men hun lurte på hva det var ved Greta som appellerte så sterkt til ham. Hennes kjære grandtante og Davids mor, LJ, som var død for bare noen måneder siden, hadde sagt at David alltid hadde vært svært glad i Greta. Og Greta så fremdeles svært ung ut. Det var nesten som om hukommelsestapet hadde visket ut de fysiske tegnene på de åtteogfemti årene hun hadde levd, selv om alderen vanligvis pleide å vises i et menneskes ansikt som et ytre, følelsemessig kart.

Selv om Greta var bestemoren hennes, måtte Ava dessverre innrømme at hun syntes hun var temmelig overfladisk og barnslig. De få gangene hun hadde truffet henne i årenes løp, hadde hun følt det som om hun snakket med et perfekt formet, men fullstendig hult Fabergé-egg. Men på den andre siden var det jo mulig at den dybden og personligheten hun en gang hadde hatt, var blitt feid vekk av ulykken. Greta levde som en eremitt, det var sjelden hun våget seg utenfor leiligheten sin. Dette var første gang Ava noen gang hadde hørt at hun hadde vært borte fra den i mer enn noen få timer.

Hun visste at hun ikke måtte dømme bestemoren, siden hun ikke hadde kjent henne før ulykken. Samtidig måtte hun innrømme at hun alltid hadde sammenlignet henne med LJ, som med sin ukuelige ånd og sin sprudlende livsglede fikk Greta til å fremstå som svak og fargeløs, selv etter alt som hadde hendt henne. Og nå var Greta her for å feire jul sammen med dem, mens LJ var borte.

Ava fikk en klump i halsen, men hun svelget den resolutt, for hun visste at grandtanten ikke ville ha ønsket at hun skulle sørge.

«Nå må vi bare gå på med krum hals,» sa hun alltid når tragedien hadde rammet.

Ava ønsket så inderlig at LJ kunne ha vært her bare litt lenger, så hun hadde fått oppleve babyen. Heldigvis hadde hun levd lenge nok til å se Ava gift med Simon, og da hun

døde, visste hun at Marchmont – og Ava – var i trygge hender.

David kom inn i stuen igjen sammen med Tor.

«Hallo, Ava. God jul og alt det der. Jøss, så kald jeg er. For en reise!» Tor gikk bort til det flammende bålet og varmet hendene sine.

«Men du kom da frem, og det i grevens tid, så vidt jeg forstår. Jack sa at de hadde innstilt resten av togene til Abergavenny i kveld,» sa David.

«Ja, jeg må innrømme at jeg ikke følte meg fristet av tanken på å tilbringe julen i et pensjonat i Newport,» sa Tor tørt. «Og huset ser fantastisk ut, Ava. Du og Simon må da være overlykkelige!»

«Det er vi,» sa Ava. «Det er så nydelig, og vi er så takknemlige for alt dette, onkel David. Simon og jeg ville aldri hatt råd til å restaurere det selv.»

«Ja, ja, du vet jo at det blir ditt før eller senere uansett. Å, der har vi Simon.» David så opp da han kom inn i rommet. «En kanne nytrukket te – akkurat det vi trenger nå.»

Da Greta våknet etter luren, følte hun seg desorientert og ute av stand til å huske hvor hun var. Panisk famlet hun etter en lysbryter i det stummende mørket og fikk omsider tent lyset. Så satte hun seg opp i sengen og beundret det nyoppussede rommet. Den sterke lukten av frisk maling hjalp henne til å forstå hvor hun befant seg.

Marchmont Hall ... det huset David hadde fortalt henne så mye om de siste årene. Da hun kom, hadde hushjelpen Mary fortalt henne at dette en gang hadde vært hennes soverom, og at det også var her hun hadde født Cheska.

Greta sto opp fra sengen og gikk bort til vinduet. Det snødde fremdeles. Hun forsøkte å finne tilbake til den flyktige erindringen som hadde streifet henne da hun sto utenfor huset tidligere, og sukket tungt da underbevisstheten fremdeles trassig nektet å røpe noen av hemmelighetene sine for henne.

Hun følte trang til å friske seg opp litt og gikk ut på det moderne badet som var innredet i tilknytning til soverommet. Så kledde hun seg i en ny, kremfarget silkebluse hun hadde kjøpt

for et par dager siden, la på et lett strøk med leppestift og ble stående og se på sitt eget speilbilde. Hun grudde seg til å forlate det trygge tilfluktsstedet her på soverommet.

Det hadde kostet henne nesten alt hun eide av mot og krefter å bestemme seg for å feire jul sammen med familien her på Marchmont. Etter hun hadde sagt ja – og sett Davids forbløffede uttrykk da hun gjorde det – hadde hun opplevd flere kraftige angstanfall som hadde redusert henne til en søvnløs, svettende og skjelvende bylt. Hun hadde oppsøkt legen, som hadde gitt henne betablokker og beroligende piller. Takket være hans oppmuntring, og ikke minst den nedslående tanken på å tilbringe enda en trist jul alene, hadde hun klart å pakke kofferten, sette seg inn i Davids bil og komme seg hit.

Legene ville antagelig ha sagt seg uenige i motivene hennes – de ville ha kommet med en masse av det vanlige psykobabblet om at hun kanskje endelig var klar til å gjøre dette, at underbevissthetsens hennes omsider vurderte henne som sterk nok til å tåle å vende tilbake hit. Og sant nok, etter at hun hadde bestemt seg for å reise, hadde hun drømt en hel masse for første gang etter ulykken. Det var ingen logikk i drømmene, selvfølgelig, for det var det jo aldri. Men sjokket over å oppleve det legene ville ha omtalt som et «flashback» da hun gikk ut av bilen og så Marchmont Hall, ga synspunktene deres en viss troverdighet tross alt.

Hun visste at det fortsatt lå mange prøvelser foran henne. «Samvær med andre mennesker», for eksempel, og det over et lengre tidsrom. Og blant dem som nå var samlet her for å feire jul, var det én bestemt person som hun spesielt grudde seg til å være sammen med. Tor, kjæresten til David.

Greta hadde truffet Tor flere ganger når David hadde tatt henne med for å drikke te hos henne i leiligheten i Mayfair, men hun hadde aldri tilbrakt mer enn et par timer sammen med henne. Og selv om Tor tilsynelatende hadde vært vennlig og høflig og oppført seg som om hun var interessert i det Greta hadde å si – og det var uansett ikke særlig mye – hadde hun likevel følt seg underlegen, med en følelse av at Tor behandlet henne som en slags mentalt tilbakestående, senil gammel dame.

Greta betraktet sitt eget speilbilde. Hun var kanskje mange ting, men senil var hun *ikke*.

Tor var professor ved universitetet i Oxford. Intellektuell, uavhengig, tiltrekkende på en praktisk måte, tenkte Greta alltid, og så irettesatte hun seg selv fordi hun på typisk kvinnelig vis forsøkte å latterliggjøre en rival.

Kort sagt var hun alt Greta ikke var, men hun gjorde David lykkelig, og Greta visste at *hun* burde være lykkelig for det.

I det minste ville Ava være her sammen med mannen sin, Simon. Ava, barnebarnet hennes ...

Om det var noe ved hukommelsestapet hennes som gjorde henne særskilt vondt, var det Ava. Hennes *egget* kjøtt og blod, et barn født av *hennes* barn ... Greta hadde truffet Ava med jevne mellomrom gjennom de siste toogtyve årene og likte henne svært godt, men hun hadde dårlig samvittighet fordi hun ikke klarte å etablere en så god kontakt med barnebarnet sitt som hun normalt ville ha gjort. Selv om hun ikke klarte å huske detaljene rundt Avas tilblivelse, burde det vel være et eller annet dypere bånd mellom dem som hun instinktivt måtte føle?

Greta hadde en fornemmelse av at Ava trodde – på samme måte som LJ – at hun husket mer enn hun faktisk gjorde, og at hukommelsestapet bare var en bløff. Men til tross for mange års behandling hos psykologer og hypnotisører, og alle andre former for behandling for hukommelsestap hun noen gang hadde hørt tale om, var det ingenting som rørte seg i henne. Greta følte det som om hun levde i et tomrom, som om hun bare var en tilskuer til resten av menneskeheten, som åpenbart hadde så uendelig lett for å *huske*.

Det eneste mennesket hun virkelig følte seg knyttet til, var hennes kjære David. Han hadde vært hos henne da hun omsider slo øynene opp etter ni måneder i koma, og han hadde brukt de siste treogtyve årene på å ta seg av henne på alle tenkelige måter. Hvis det ikke hadde vært for ham, ville hun sikkert ha mistet alt håp for mange år siden, ettersom tilværelsen hennes var så uendelig innholdsløs.

Ifølge David hadde de to kjent hverandre i over førti år, helt siden like etter krigen, da Greta var atten år og arbeidet ved et teater som het The Windmill. Hun hadde visstnok sagt at

foreldrene hennes var blitt drept under luftangrepene på London, men hun hadde aldri nevnt andre slektninger for ham. David hadde fortalt at de hadde vært svært gode venner, og hun hadde forstått at det aldri hadde vært annet enn vennskap mellom dem. David hadde også sagt at hun etter kort tids bekjentskap hadde giftet seg med en mann ved navn Owen, som var Davids onkel og daværende eier av Marchmont Hall.

Greta visste ikke hvor mange ganger i løpet av denne tiden hun hadde ønsket at det vennskapet David hadde beskrevet for henne, hadde vært noe langt mer. Hun elsket ham inderlig, ikke for det han etter sigende hadde vært for henne før ulykken, men for alt han var for henne nå. Hun visste selvfølgelig at følelsene hennes ikke ble gjengjeldt, og det var ingenting som tydet på at han noen gang hadde vært interessert i henne på den måten. David var en svært berømt og suksessrik komiker og filmstjerne, og han var fremdeles en meget tiltrekkende mann. De siste seks årene hadde han vært sammen med Tor, som alltid var ved hans side ved pristildelinger og veldedige tilstelninger.

I sine mørkeste øyeblikk følte Greta at hun ikke var annet enn en byrde for ham – at David bare tok seg av henne fordi det var hans plikt som medmenneske, og fordi han var i familie med henne etter at hun hadde vært gift med onkelen hans. Da hun endelig kom ut av sykehuset etter atten lange måneder, og flyttet inn i leiligheten i Mayfair igjen, var David den eneste som besøkte henne jevnlig. Følelsen av å være en belastning for ham vokste seg bare sterkere med årene, og selv om han sa at han hadde glede av å være sammen med henne, gjorde hun alltid sitt beste for ikke å være en byrde for ham. Derfor lot hun ofte som om hun var opptatt, selv om det ikke var sant.

Greta snudde ryggen til speilet. Nå måtte hun samle mot nok til å gå ned og være sammen med familien sin. Hun åpnet soveromsdøren, gikk bortover gangen og ble stående på toppen av den praktfulle trappen i mørkt eiketre. De utskårne balusterne og de kunstferdige, eikenøttformede utsmykningene på toppen av trappestolpene glødet mykt i skjæret fra lysekronen. Hun så ned på det store juletreet som sto i hallen nedenfor henne, og trakk inn den friske, krydrede duften av gran. Igjen var det

noe som rørte seg i henne. Hun lukket øynene og trakk pusten dypt inn, slik legene hadde sagt hun skulle gjøre, og forsøkte å oppmuntre den vage erindringen til å vokse seg sterkere.

Julemorgen våknet beboerne på Marchmont Hall til en idyllisk, snødekket scene utenfor. Til lunsj ble det servert gås og grønnsaker fra godsets egen produksjon. Etterpå samlet de seg ved peisen i salongen for å åpne gavene sine.

«Å, bestemor,» utbrøt Ava da hun pakket ut et mykt, hvitt babyteppe. «Dette kommer det til å bli god bruk for. Tusen takk,» tilføyde hun.

«Tor og jeg har veldig lyst til å gi dere en barnevogn, men ettersom ingen av oss har det minste greie på alle disse nymotens innretningene foreldre bruker nå for tiden, valgte vi å skrive ut en sjekk i stedet,» sa David og overrakte den til Ava.

«Det er svært sjenerøst av dere, David,» sa Simon og fylte på glasset hans.

Greta ble rørt over gaven fra Ava – et innrammet fotografi av de to, tatt mens Ava ennå var en liten baby og Greta fremdeles lå på sykehuset.

«Det er bare for å minne deg på det som venter deg,» sa Ava med et smil. «Tenk på det, nå blir du snart oldemor!»

«Ja, jeg gjør visst det!» Greta måtte le ved tanken.

«Og du ser knapt en dag eldre ut nå enn første gang jeg traff deg,» kommenterte David galant.

Greta satt i sofaen og gledet seg over samværet med familien. Kanskje var det fordi hun hadde drukket mer vin til lunsjen enn hun var vant til, men for én gangs skyld følte hun seg ikke til overs.

Da alle gavene var pakket opp, insisterte Simon på å ta med seg Ava opp så hun kunne hvile seg litt, og David og Tor gikk en tur. David hadde spurt Greta om hun ville være med, men hun hadde taktfullt avslått invitasjonen. De trengte tid sammen, og tre var alltid én for mye. I stedet ble hun sittende foran peisen en stund og dømte tilfreds. Da hun våknet igjen og så ut av vinduet, sto solen lavt på himmelen, og snøen glitret i de siste strålene fra den.

Impulsivt bestemte hun seg for at hun også ville gå ut og

trekke litt frisk luft. Hun gikk og fant Mary og spurte om det fantes noen støvler og en tykk jakke hun kunne låne.

Fem minutter senere sto hun ute i den jomfruelige snøen, kledd i et par støvler som var altfor store for henne, og en gammel jakke av ukjent opprinnelse som Mary hadde funnet i garderoben. Hun trakk inn den vidunderlig rene, kalde luften og lurte på hvilken vei hun skulle gå. Kanskje instinktet ville veilede henne? Til slutt avgjorde hun at hun ville ta en tur gjennom skogen. Mens hun gikk, så hun opp på den dytblå himmelen, og omgivelsene var så vakre at hun ble fylt av en plutselig glede. Det var en så uvanlig og sjelden opplevelse for henne at hun nesten danset seg frem mellom trærne.

Hun kom frem til en rydning der et majestetisk grantre ruvet i midten. De buskete, snødekte grenene hadde en dyp grønnfarge som sto i sterk kontrast til de høye, nakne bøketrærne som utgjorde resten av skogen. Da hun gikk nærmere, oppdaget hun at det var en gravstein inne under treet. Inskripsjonen var skjult av snøen, men Greta gjettet på at graven måtte tilhøre et kjæledyr som hadde vært i familiens eie – kanskje til og med et dyr hun selv hadde kjent. Hun bøyde seg ned og børstet vekk snøen og isen.

Langsomt begynte inskripsjonen å komme til syne.

Vår elskede sønn og min kjære bror

Jonathan (Jonny) Marchmont

Født 2. juni 1946

Død 6. juni 1949

Greta og Owen

Francesca

Måtte Gud hente vår lille engel opp til himmelen

Greta sank ned på kne i snøen med hamrende hjerte mens hun leste inskripsjonen om og om igjen.

Jonny ... Ordene på gravsteinen fortalte at dette døde barnet var *hennes* sønn ...

Hun visste om Cheska, datteren hun hadde satt til verden, og hun hadde truffet henne en gang også, men det hadde aldri

vært snakk om noen gutt. Ifølge inskripsjonen hadde han bare vært tre år gammel da han døde ...

Greta begynte å gråte av frustrasjon og sjokk. Hun kastet et blikk opp mot himmelen igjen og oppdaget at den hadde begynt å mørkne. Hun stirret hjelpeløst rundt seg, som om trærne kunne snakke til henne og gi henne svarene. Et sted i det fjerne hørte hun en hund bjeffe. Et ekko av et annet øyeblikk skapte et bilde i bevisstheten hennes – hun hadde vært her på dette stedet en gang og hørt en annen hund ... Ja, *ja* ...

Hun så ned på graven igjen. «Jonny ... min sønn ... vær så snill å la meg huske, for Guds skyld, la meg huske hva som skjedde ...» hikstet hun.

Lyden av hundens bjeff døde bort. Greta lukket øynene, og med ett så hun et indre bilde av en liten baby, innhyllet i et teppe. Hun holdt barnet i armene sine, og det hvilte mot brystet hennes.

«Jonny, kjære, lille Jonny ... gutten min ...»

Solen forsvant langsomt ned bak trærne, og skyggene ble lengre og dypere. Greta strakte armene frem som om hun ville omfavne gravsteinen. Nå begynte hun endelig å huske ...

Greta

London, oktober 1945

Kapittel 2

Det trange påkleddingsværelset i Windmill Theatre luktet av Leichner no. 5, pudder, parfyme og svette. Det var ikke nok speil der, så jentene sloss om plassen mens de la på lepestift og satte opp håret. Krøllene og de intrikate frisyrene ble holdt på plass med en dusj sukkervann.

«Det er da *noen* fordeler med å opptre halvnaken – man slipper i det minste å være redd for at nylonstrømpene skal rakne,» lo en tiltrekkende brunette mens hun så seg i speilet og rutinert arrangerte brystene slik at de kom bedre til sin rett i det glitrende, utringede kostymet.

«Ja, huden blir ikke akkurat duggfrisk når man har skrubbet av seg sminken med karbolsåpe, eller hva, Doris?» svarte en annen jente.

Det banket på døren, og en ung mann stakk hodet inn, tilsynelatende uten å bry seg om de lettkledde kroppene der inne. «Fem minutter, mine damer!» ropte han og lukket døren igjen.

«Ja, ja,» sukket Doris. «Vi må vel stå på hvis det skal bli noen penger på oss.» Hun reiste seg. «Jeg er bare glad for at det er slutt på luftangrepene. Det var forbasket kaldt for et par år siden da vi måtte sitte i den fordømte kjelleren i nesten bare undertøyet. Ryggen min frøs nesten til is. Kom igjen, jenter, la oss gi publikum noe å drømme om.»

Hun var førstemann ut av garderoben, og de andre fulgte etter mens de skravlet vennskapelig. Til slutt var det bare én jente igjen der inne, konsentrert om å legge på lepestift med en liten pensel i full fart.

Greta Simpson pleide aldri å komme for sent. Men i dag

hadde hun forsovet seg til klokken var over ti, og hun skulle være på teateret klokken elleve. Men det hadde vært verdt det, selv om hun hadde måttet løpe hele den lange veien til buss-holdeplassen, tenkte hun drømmende mens hun så seg i speilet. Hun og Max hadde danset til langt ut i de små timer kvelden før, og etterpå hadde de slentret hånd i hånd bortover The Embankment mens solen sto opp over London. Hun slo armene rundt seg selv og grøsset av fryd ved minnet om de lidenskape-lige kyssene hans.

Nå var det fire uker siden hun hadde truffet Max på Feldman's nattklubb. Vanligvis var Greta for utkjørt etter fem forestillinger på The Windmill til å gjøre noe annet enn å dra hjem og legge seg, men Doris hadde mast om at hun måtte være med på feiringen av enogtyveårsdagen hennes, og til slutt hadde hun sagt ja. De to jentene var rake motsetninger – Greta stille og litt reservert, Doris ivrig og høyrøstet, med en utpreget cockneyaksent. Likevel var de blitt gode venner, og Greta hadde ikke hatt lyst til å skuffe henne.

De hadde spandert en drosje på den korte veien fra teateret til Oxford Street. Feldman's var tettpakket med demobiliserte britiske og amerikanske soldater, for ikke å snakke om kremen av London-sosieteten, som gjerne tilbrakte noen kveldstimer på den mest populære swingklubben i byen.

Doris hadde lagt beslag på et bord i et hjørne og bestilt gin og vermut til dem begge to. Greta så seg om og tenkte at stemningen i London hadde forandret seg dramatisk etter tyskernes kapitulasjon for bare fem korte måneder siden. Det lå en følelse av oppstemthet i luften. En ny Labour-regjering med Clement Attlee ved roret var blitt valgt i juli, og slagordet deres – «La oss møte fremtiden» – oppsummerte de nye forhåpningene som preget det britiske folket.

Greta følte seg plutselig oppstemt da hun nippet til drinken og trakk inn atmosfæren i klubben. Krigen var over etter seks lange år. Hun smilte for seg selv. Hun var ung, hun var pen, og tiden var full av spennende muligheter og nye begynnelse. Gudene skulle vite at hun kunne trenge en av dem ...

Mens hun satt og så seg rundt, la hun merke til en særskilt kjekk ung mann som sto sammen med en gruppe amerikanske

soldater borte ved baren. Greta kommenterte utseendet hans overfor Doris.

«Ja visst, og jeg vedder på at han er så kåt som det går an å bli. Alle yankeene er det,» sa Doris, fanget blikket til en av mennene i gruppen og smilte dristig til ham.

Det var ingen hemmelighet på teateret at Doris var rundhåndet med hengivenheten sin. Og ganske riktig – fem minutter senere kom en kelner bort til bordet deres med en flaske champagne. «Med hilsen fra herrene der borte.»

«Det er lett når du vet hvordan du skal gjøre det,» hvisket Doris til Greta mens kelneren skjenket champagne i to glass. «Denne kvelden kommer ikke til å koste noen av oss så mye som et rødt øre.» Hun blunket megetsigende og ba kelneren gi beskjed til «herrene» om at de måtte komme bort så hun kunne takke dem personlig.

To timer senere, oppglødd av champagnen, danset Greta i armene til Max. Nå visste hun at han var amerikansk offiser og arbeidet i Whitehall.

«De fleste av karene er på vei hjem, og jeg skal også reise om noen uker,» hadde Max fortalt. «Det er bare noen småtterier vi må rydde opp i først. Men jeg kommer til å savne London. Det er en fabelaktig by.»

Max hadde virket overrasket da Greta fortalte at hun var i «underholdningsbransjen».

«Er du på scenen, altså? Som skuespiller?» spurte han med rynket panne.

Greta skjønte med en gang at dette ikke var noe som imponerte ham. Hun skyndte seg å forandre på historien. «Jeg arbeider som sekretær for en teateragent.»

«Å, på den måten.» Rynkene forsvant øyeblikkelig. «Skuespilleryrket er virkelig ikke noe for deg, Greta. Du er det moren min ville kalle en virkelig dame.»

En halv time senere trakk Greta seg ut av armene hans og sa at hun måtte hjem. Han nikket høflig og fulgte henne ut for å finne en drosje til henne.

«Det har vært en fantastisk fin kveld,» sa han da han hjalp henne inn. «Kan vi treffes igjen?»

«Gjerne,» svarte hun før hun rakk å tenke seg om.

«Flott. Kan vi møtes her i morgen kveld?»

«Ja, men jeg arbeider til klokken halv elleve. Jeg må se en forestilling som en av klientene våre er med i,» løy hun.

«Greit, da venter jeg på deg her klokken elleve. God natt, Greta. Ikke vær sen i morgen, da.»

«Jeg skal gjøre mitt beste.»

Greta var full av motstridende følelser da hun satt i drosjen på vei hjemover. Fornuften hennes påpekte at det var fåfengt å innlede et forhold til en mann som bare skulle være i London noen få uker til, men Max oppførte seg som en gentleman, og det var en svært behagelig avveksling fra det mannlige publikumet på The Windmill, som ofte kunne være temmelig ubehøvlet.

Humøret hennes sank da hun begynte å tenke på omstendighetene som hadde ført henne til London fire måneder tidligere, og på drømmene som hadde fått henne til å oppsøke The Windmill. I alle ukebladene og avisene hun hadde lest som tenårings, hadde «The Windmill Girls» virket så glamorøse, kledd i vakre kostymer og ofte avbildet sammen med et utvalg av smilende britiske celebriteter. Da Greta ble nødt til å foreta en hastig retrett fra det miljøet hun hadde levd i tidligere, som var helt forskjellig fra de forestillingene hun hadde gjort seg om The Windmill, var det der hun håpet å skape seg en fremtid.

Virkeligheten hadde vist seg å være helt annerledes ...

Da hun hadde lagt seg i den smale sengen på pensjonatet, med en ulljakke over pyjamasen for ikke å fryse i det uoppvarmede rommet, tenkte hun at Max kanskje var hennes billett til friheten. Og hun var villig til å gjøre hva som helst for å overbevise ham om at hun var den jenta han hadde drømt om.

Max og Greta møttes som avtalt på Feldman's kvelden etter, og siden hadde de vært sammen nesten hver kveld. Doris hadde advart henne innstendig mot overbetalte og sexfikserte yankeer, men Max hadde alltid oppført seg som en perfekt gentleman. For noen dager siden hadde han tatt henne med til middag og dans på Savoy hotell. Da de satt ved bordet i den store ballsalen og lyttet til Roberto Inglez og hans Latin American Orchestra, måtte Greta innrømme for seg selv at det var

svært behagelig å la seg oppvarte av denne rike, kjekke, amerikanske offiseren. Og hun ble mer og mer betatt av ham som menneske også.

Etter hvert hadde hun forstått at Max hadde levd et meget privilegert og nokså beskyttet liv før han kom til London noen måneder tidligere. Han var født like utenfor byen Charleston i Sør-Carolina, som eneste sønn av velstående foreldre. Greta hadde gispert høyt da han viste henne et fotografi av det elegante, søyleprydede, hvite huset de bodde i. Max hadde fortalt at faren eide flere lukrative virksomheter i sørstatene, blant annet en stor bilfabrikk som åpenbart hadde gått bra under krigen. Når Max omsider forlot England og reiste hjem, skulle han også gå inn i driften av familiens virksomheter.

Max hadde kjøpt blomster og nylonstrømper til Greta, og sammen med de dyre måltidene han hadde spandert på henne, var dette nok til å overbevise henne om at han hadde nok av penger. Og da han begynte å snakke om «vår» fremtid, vokste det frem et lite håp i hjertet hennes. Kanskje dette virkelig var noe å satse på?

Nå i kveld skulle Max ta henne med ut til middag på Dorchester, og han hadde bedt henne om å pynte seg. Det var bare et par dager igjen før han skulle reise hjem til Amerika, og han hadde sagt om og om igjen at han kom til å savne henne. Kanskje han kunne komme tilbake til London for å besøke henne, eller kanskje – bare kanskje – hun kunne klare å spare sammen penger nok til å reise over til Statene for å besøke ham ...

Tankene hennes ble avbrutt da det banket lett på døren. Hun så opp da et velkjent, smilende ansikt dukket opp i speilet foran henne.

«Er du klar, Greta?» spurte David Marchmont, som var assistent for inspisienten. Greta ble alltid like overrumplet av den avmålte overklasseaksenten hans, som passet så dårlig til den scenefiguren han hadde skapt. I tillegg til arbeidet som assistent hadde David et engasjement som komiker ved The Windmill. På teateret gikk han bare under scenenavnet sitt, «Taffy» – en underfundig referanse til den walisiske bakgrunnen hans – og han gjennomførte det lattervekkende innslaget sitt med en bred, walisisk aksent.

«Kan du gi meg to minutter til?» ba hun, hentet seg tilbake til virkeligheten med en kraftanstrengelse og husket med ett hvilke plikter som ventet henne denne kvelden.

«Ikke ett sekund lenger, er jeg redd. Jeg skal følge deg opp til kulissene og ordne med rekvisittene dine.» Han kastet et bekymret blick på Greta. «Er du sikker på at du er i form til å opptre i kveld? Du ser fryktelig blek ut.»

«Alt i orden, Taffy,» løy hun, selv om hjertet slo voldsomt. «Jeg er ferdig på et blunk.»

Han lukket døren igjen, og Greta sukket tungt mens hun gjorde seg ferdig med sminken.

Arbeidet på teateret var mye hardere enn hun noen gang hadde forestilt seg. *Revudeville* var satt opp med fem forestillinger om dagen, og når jentene ikke var på scenen, måtte de øve. Alle visste at de fleste av mennene i publikum ikke kom for å se komikerne eller de andre innslagene i varietéforestillingen, men for å måpe over de flotte jentene når de paraderte rundt på scenen i de avslørende kostymene.

Greta skar en grimase og kastet et skyldbevisst blick på den skreddersydde, kirsebærrøde kåpen som hang på knaggen ved døren. Den var dyr, men hun hadde ikke klart å motstå den da hun fant den på Selfridges, for hun ville så gjerne ta seg godt ut for Max. Den røde kåpen var dessverre også et svært godt eksempel på de pengeproblemene som hadde ført henne dit hun var nå – Greta svelget hardt – opptatt med å gjøre seg i stand til å stå praktisk talt naken foran hundrevis av mannfolk som kastet lystne blick på henne.

For noen dager siden, da Mr. Van Damm ba henne om å opptre i teaterets dristige *tableaux vivants* – noe som innebar at hun måtte stå dørgende stille i en elegant positur mens de andre Windmill-jentene gikk rundt henne – hadde Greta steilet ved tanken på å kle nesten helt av seg. Noen få paljetter til å dekke brystvortene med og en minimal g-streng var alt hun hadde å bevare anstendigheten med. Men til slutt gikk hun motstrebende med på det, ansporet av Doris, som hadde deltatt i tablåene i over et år nå, og ikke minst av den ubetalte husleien.

Hun grøsset ved tanken på hva Max ville mene om denne

«forfremmelsen» – hun hadde nemlig funnet ut at han var baptist og kom fra en svært from familie. Men hun hadde et desperat behov for de ekstra pengene hun kunne tjene dersom hun gikk med på dette.

Greta kastet et blikk på klokken på veggen. Hun fikk bare kaste seg ut i det. Forestillingen hadde allerede begynt, og hun skulle gjøre sin store entré om mindre enn ti minutter. Hun åpnet skuffen i sminkebordet og tok en kjapp slurk av den lommelerken Doris hadde stukket vekk der. Kanskje hun kunne drikke seg til mot nok til å gjennomføre dette? Det banket på døren igjen.

«Jeg vil nødigg mase på deg, men vi må skynde oss opp nå,» ropte Taffy utenfor.

Greta kastet et siste blikk på seg selv i speilet og gikk ut i den halvmørke korridoren mens hun holdt kappen tett rundt seg.

Taffy så det engstelige uttrykket hennes og la forsiktig hendene på skuldrene hennes. «Jeg skjønner godt at du er nervøs, Greta, men det kommer til å gå helt fint når du først kommer ut på scenen.»

«Er du sikker? Lover du?»

«Ja, jeg er sikker. Bare forestill deg at du står modell i et kunstneratelier i Paris og poserer for et vakkert maleri. Jeg har hørt at de tar av seg klærne for et godt ord der,» spøkte han i et forsøk på å oppmuntre Greta.

«Takk skal du ha, Taffy. Jeg vet ikke hva jeg skulle ha gjort uten deg.» Hun smilte takknemlig og fulgte med ham bortover korridoren, i retning av kulissene.

Syv timer og tre nervepirrende forestillinger senere var Greta tilbake i garderoben. Hennes *tableau vivant* hadde vært en stormende suksess, og takket være Taffys råd hadde hun klart å overvinne frykten og stå der under de skarpe lysene med hodet høyt hevet.

«Jaha, da var det verste over – det er alltid verst første gang,» sa Doris og blunket til Greta da de satte seg ved siden av de andre. Greta begynte å fjerne den tunge sminken mens Doris frisket opp sin før kveldens siste forestilling. «Nå kan du

bare konsentrere deg om å ta deg strålende ut i kveld. Når skal du treffe denne amerikanske kavaleren din?»

«Klokken åtte, på Dorchester,» svarte Greta.

«Ååå, det må jeg si! Det er sannelig noen her som er kommet på den grønne gren!» Doris smilte til Greta i speilet før hun reiste seg og rettet på den fjærkleddede hodepyrden. «Ja, ja, jeg får vel bevege meg ut på de skrå bredder igjen, mens du farter rundt i West End som en annen Askepott med den kjekke prinsen din.»

«Takk,» ropte Greta etter venninnen da hun forsvant ut av garderoben.

Greta visste at hun hadde vært heldig som fikk fri den kvelden. Til gjengjeld hadde hun måttet love Mr. Van Damm at hun skulle arbeide overtid neste uke. Spent og oppglødd tok hun på seg den nye cocktailkjolen hun hadde kjøpt for de ekstra pengene hun kom til å tjene etter forfremmelsen, og la omhyggelig på ny sminke før hun dro på seg den røde kåpen hun var så glad i, og skyndte seg ut av teateret.

Max ventet på henne i vestibylen på Dorchester hotell. Han tok hendene hennes og så beundrende på henne. «Du er helt utrolig vakker i kveld, Greta. Jeg må være den heldigste mannen i London. Skal vi?» Han bød henne armen, og sammen gikk de inn i restauranten.

Først da de var ferdige med desserten, stilte han det spørsmålet hun hadde lengtet etter å få fra ham.

«Mener du at du vil gifte deg med meg?! Jeg ... å, Max, vi har kjent hverandre så kort tid. Er du sikker på at du virkelig vil det?»

«Bombsikker. Jeg vet at det jeg føler for deg, er kjærlighet. Det kommer til å bli en annen tilværelse for deg i Charleston, Greta, men det blir et godt liv. Du kommer aldri til å mangle noe. Vær så snill, Greta – hvis du sier ja, skal jeg bruke resten av livet mitt på å gjøre mitt beste for at du skal være lykkelig.»

Greta så på det pene, oppriktige ansiktet hans og ga ham det svaret de ønsket begge to. Over kaffen ble de enige om at Max skulle seile hjem om to dager, som planlagt, og hun skulle

følge etter så snart hun hadde sagt opp stillingen sin ved The Windmill og pakket sammen de beskjedne eiendelene sine.

Da de danset sammen senere på kvelden, helt omtåket av romantikk og lykkerus, trakk Max henne tettere inntil seg.

«Greta, jeg forstår at dette kanskje er et upassende forslag, men vi har nettopp forlovet oss, og vi har så liten tid igjen før jeg må reise – blir du med meg tilbake til hotellet? Jeg sverger på at jeg ikke skal oppføre meg upassende overfor deg, men der kan vi i det minste snakke privat sammen ...»

Greta så at han rødmet. Ut fra det han hadde fortalt henne, gjettet hun på at han antagelig ikke hadde vært sammen med en kvinne noen gang. Og hvis de skulle gifte seg, kunne det vel ikke skade med et kyss og noen kjærtegn?

På hotellet i St. James tok Max henne i armene sine og kysset og kjærtegnnet henne. Greta merket den stigende opphisselsen hans og reagerte på samme måte selv.

«Får jeg lov?» spurte han mens fingrene hans hvilte prøvende på de tre knappene bak i nakken hennes.

Greta tenkte som så at det ikke var mer enn noen timer siden hun hadde vist seg frem nesten naken foran menn hun ikke kjente engang – så hvorfor skulle hun skamme seg over å gi sin uskyld og sin kjærlighet til den mannen hun skulle gifte seg med ...?

Greta var full av motstridende følelser da hun satt i garderoben på teateret dagen etter og satte opp håret. Var det riktig av henne å gifte seg med Max?

Så lenge Greta kunne huske, hadde den store ambisjonen hennes vært å debutere på det store lerretet, og moren hadde ikke gjort noe for å hente henne ned på jorden – tvert imot. Hun hadde vært så oppslukt av filmens verden at hun til og med hadde oppkalt sin eneste datter etter den legendariske Greta Garbo. Hun hadde tatt med seg Greta på en endeløs rekke matineer på The Odeon i Manchester, og hun hadde også betalt for taleundervisning og skuespillerkurs.

Men på den andre siden, funderte Greta – hvis det virkelig hadde ligget en filmkarriere og ventet på henne, ville hun vel sikkert ha blitt oppdaget nå? Det kom alltid mange regis-

sører til teateret for å ta de berømte Windmill Girls nærmere i øyesyn. I løpet av de fire månedene hun hadde vært i truppen, hadde to av venninnene hennes fått sjansen til å prøve seg som filmstjerner. Det var dette som var grunnen til at det var så mange jenter her, og det var derfor hun selv var kommet hit også. Alle jentene levde i håpet om at noen en vakker dag ville banke på døren til garderoben med beskjed om at en herre fra et filmstudio gjerne ville snakke med nettopp henne.

Hun ristet på hodet, reiste seg og gjorde seg klar til å forlate garderoben. Hvordan kunne hun i det hele tatt innbille seg at hun hadde noe valg? Hvis hun ble her i London, risikerte hun at hun fremdeles ville befinne seg på The Windmill om tre-fire år, i den samme fornedrende situasjonen og med gjeld til opp over ørene. Med så mange unge menn som hadde mistet livet under krigen, visste hun at hun var heldig som hadde funnet en mann som tilsynelatende elsket henne, og som åpenbart også kunne gi henne et trygt og sikkert liv.

I dag var den siste dagen Max hadde i London. Neste morgen skulle han seile tilbake til Amerika. I kveld skulle de møtes på hotell Mayfair for å spise middag og planlegge Gretas snarlige avreise. Så skulle de tilbringe en siste natt sammen før han dro av sted ved daggry for å gå om bord i skipet. Greta kom til å savne ham, men samtidig ville det bli en lettelse å få en slutt på alle løgnene om hva jobben hennes egentlig gikk ut på. Hun hatet å måtte lyve for ham hele tiden og være nødt til å dikte opp unnskyldninger om at hun måtte arbeide overtid på kontoret for en streng og krevende sjef.

«Snille deg, Greta – teppet skal gå opp nå!» Taffy brøt inn i dagdrømmene hennes.

«Ta det med ro, jeg kommer nå!» Hun smilte til ham og skyndte seg bortover gangen sammen med ham.

«Jeg lurte på om du kunne tenke deg å ta en drink med meg etter forestillingen?» hvisket han da de sto i kulissene. «Jeg har nettopp snakket med Mr. Van Damm, og han gir meg fast plass i forestillingen. Jeg har lyst til å feire!»

«Å, Taffy, det er jo strålende nyheter!» Greta var oppriktig glad på hans vegne. «Du fortjener det. Du har virkelig et stort talent,» sa hun, strakte seg opp og ga ham en klem. Han var

godt over en meter og åtti høy, med bustete, sandfarget hår og muntre, grønne øyne. Han var utvilsomt svært tiltrekkende, og hun hadde en mistanke om at han var litt svak for henne. Det hendte at de gikk ut og tok en matbit sammen, og han testet ut nye vitser til «Taffy»-nummeret sitt på henne. Hun hadde dårlig samvittighet over at hun ikke hadde fortalt ham om forlovelsen ennå.

«Tusen takk. Så hva blir det til med den drinken?»

«Beklager, Taffy. Jeg kan ikke i kveld.»

«Kanskje i neste uke, da?»

«Ja, i neste uke.»

«Greta! Vi er på!» ropte Doris.

«Beklager – jeg må gå nå.»

David sukket og så etter henne da hun forsvant inn på scenen. De hadde tilbrakt noen hyggelige kvelder sammen, men akkurat da han trodde at hun kanskje hadde begynt å gjengjelde følelsene hans, begynte hun å avlyse avtalene deres. Han visste hvorfor – hele teateret visste hvorfor. Hun hadde en rik amerikaner på slep. Og hva hadde vel en underbetalt komiker som var fast besluttet på å gi verden noe å le av etter seks lange, dystre år, å stille opp mot en kjekk amerikaner i uniform? David trakk på skuldrene. Når bare denne yankeen hadde reist hjem igjen ... Han fikk bare vente og håpe.

*

Max Landers følte seg ille til møte da han fant plassen sin og så på det støyende publikumet som fylte salen. Alle var menn. Han hadde ikke hatt lyst til å komme hit, men karene fra kontoret hans i Whitehall var ute for å feire den siste kvelden i London. De var ganske påseilet allerede, og de hadde insistert på at showet på The Windmill var noe de absolutt måtte få med seg før de reiste.

Max hørte hverken på komikerne eller sangerne. Han satt bare og telte minuttene til han kunne komme seg unna og møte sin kjære Greta senere på kvelden. Det kom til å bli tøft for henne når han reiste i morgen, og selvsagt måtte han også ta sin tørn med å forklare situasjonen for foreldrene sine. De ville at han skulle gifte seg med ungdomskjæresten sin, Anna-Mae.

Men de måtte bare innse at han hadde forandret seg. Han hadde ikke vært mer enn en guttunge da han dro ut, men nå var han en mann, og han var en mann som hadde møtt kjærligheten. Dessuten var Greta en ekte engelsk dame, og han var sikker på at hun ville sjarmere dem med sitt vinnende vesen.

Max løftet knapt nok blikket da applausen brøt løs i salen og teppet falt etter åpningsnummeret.

«Hei!» Kameraten hans, Bart, dultet borti armen hans, og han skvatt til. «Du er nødt til å følge med på det neste nummeret. Det er dette vi er kommet for å se på.» Bart tegnet konturene av en yppig kvinnekropp med hendene. «Jeg har hørt at det skal være skikkelig hett,» sa han og flirte.

Max nikket. «Ja visst, Bart. Ingen tvil.»

Teppet gikk opp igjen til tordnende applaus og lyden av skingrende plystring. Max så opp på de nesten nakne jentene på scenen. *Hva slags kvinner kan få seg til å gjøre noe slikt?* spurte han seg selv. Etter hans oppfatning var de ikke stort bedre enn horer.

«Er de ikke lekre?» spurte Bart. Øynene hans lyste av begjær. «Se på den rypa i midten. Jøsses – hun har nesten ikke en tråd på kroppen, men for et nydelig smil!»

Max kastet et blick på jenta. Hun sto så stille at hun nesten kunne ha vært en statue. Hun lignet litt på ... Han lente seg frem og hev etter pusten.

«Jesus Kristensen!» Han bannet lavt. Hjertet hamret i brystet på ham mens han gransket de store, blå øynene som stirret ut over hodene på publikum, de velformede leppene og det tykke, lyse håret som var satt opp i en elegant frisyre. Han orket nesten ikke å se på de fyldige brystene med de struttende brystvortene som knapt nok var skjult av noen få paljetter, eller magen med den forførende kurven som førte ned til den mest intime delen av henne ...

Det fantes ikke skygge av tvil, dette var hans Greta. Han snudde seg og så at Bart stirret sultent på kroppen til hans forlovede.

Max kjente at han kom til å kaste opp. Han reiste seg og skyndte seg ut av salen.

Greta tok sin tredje sigarett fra sølvetuiet Max hadde gitt henne, tente den og så på klokken for gudene måtte vite hvilken gang. Han var over en time forsinket nå. Hvor i all verden var han? Kelneren kastet mistenksomme blikk på henne der hun satt alene ved et bord i en cocktailbar. Hun visste nøyaktig hva han tenkte.

Hun gjorde seg ferdig med sigaretten og stumpet den mens hun kastet et nytt blikk på klokken. Hvis Max ikke hadde vist seg ved midnatt, ville hun dra hjem og vente på ham der. Han visste hvor hun bodde – han hadde hentet henne fra pensjonatet ved et par anledninger – og hun var sikker på at det måtte være en god grunn til at han ikke var kommet som avtalt.

Midnatt kom og gikk, og det ble tomt i cocktailbaren. Greta reiste seg langsomt og gikk, hun også. Da hun kom hjem, ble hun skuffet over at Max ikke ventet på henne utenfor. Hun låste seg inn og satte over en kjele med vann på den lille komfyren.

«Ikke få panikk nå,» sa hun til seg selv mens hun målte opp en liten porsjon av det dyrebare kaffepulveret Max hadde gitt henne. «Han er nødt til å være her snart.»

Greta satt anspent på sengekanten og skvatt til hver gang hun hørte lyden av skritt som passerte ute på gaten. Hun forsøkte å mane dem til å stanse foran inngangsdøren og gå opp trappen. Hun ville ikke fjerne sminken i tilfelle det skulle ringe på døren. Men da klokken ble tre om natten, la hun seg omsider på sengen, skjelvende av kulde og frykt, og tårene presset på da hun stirret tomt inn i det fuktige, flassende tapetet.

Panikken steg opp i henne da hun kom på at hun ikke hadde noen anelse om hvordan hun kunne komme i kontakt med Max. Skipet hans skulle seile fra Southampton, og hun visste at han måtte være om bord senest klokken ti om formiddagen. Tenk om han ikke tok kontakt med henne før det? Hun hadde ikke engang adressen hans i Amerika. Han hadde lovet å gi henne alle detaljer om overfarten hennes og turen videre under middagen denne kvelden.

Da nattemørket gikk over i grålysning, forsvant alle Gretas drømmer om et nytt liv. Nå visste hun med sikkerhet at Max

ikke ville komme – han var sikkert allerede på vei til Southampton for å seile ut av livet hennes for godt.

Greta følte seg nummen og utkjørt da hun kom til The Windmill neste dag.

«Hva er det med deg da, vennen? Har soldaten dratt sin vei og latt stakkars lille deg bli igjen her helt alene?» kurret Doris.

«La meg være i fred!» glefset Greta. «Og dessuten vet du at han ikke er soldat, han er offiser!»

«Ta det litt med ro, da! Det var bare et spørsmål.» Doris stirret bebreidende på henne. «Likte Max forestillingen i går, forresten?» spurte hun.

«Jeg ... Hva mener du?»

«Kjæresten din satt i salen her i går kveld.» Doris snudde seg vekk fra Greta og konsentrerte seg om å legge på eyeliner. «Jeg gikk ut fra at du hadde invitert ham,» tilføyde hun spisst.

Greta svelget. På den ene siden hadde hun ikke lyst til å røpe at hun ikke visste at Max hadde vært der, og på den andre siden ville hun gjerne forsikre seg om at det Doris sa, var sant.

«Ja, jeg ... Selvfølgelig gjorde jeg det. Men jeg så aldri ned på publikum. Hvor satt han?»

«Ute på venstre side. Jeg la merke til ham fordi han reiste seg og gikk like etter at teppet gikk opp for oss *jolies mesdames*.» Doris trakk på skuldrene. «Folk er sannelig rare, og spesielt mannfolk.»

Da Greta låste seg inn på rommet sitt senere den kvelden, visste hun med absolutt sikkerhet at hun aldri kom til å høre noe fra Max Landers igjen.

Kapittel 3

Åtte uker senere ble det klart for Greta at Max hadde etterlatt henne en gave som innebar at hun nok aldri kom til å glemme den korte, men lidenskapelige affæren deres. Hun var helt sikker på at hun var gravid.

Mismodig trasket hun inn gjennom sceneinngangen til The Windmill. Hun følte seg elendig etter å ha kjempet mot kvalmen hele morgenen, og innimellom de hyppige turene ut på toalettet hadde hun forsøkt å finne ut hva i all verden hun skulle gjøre. Rent bortsett fra alt annet ville en svulmende mage snart gjøre slutt på engasjementet hennes her på teateret.

Hun hadde ikke sovet hele natten. Frykten som lå og gnagde i magegropen, hadde gjort det helt umulig. I stedet hadde hun kastet seg hvileløst frem og tilbake i sengen. Hun hadde til og med vurdert å reise hjem igjen, selv om hun innerst inne visste at det aldri kunne komme på tale.

Greta grøsset da de uønskede minnene begynte å dukke frem, og tvang seg til å konsentrere seg om øyeblikket. Det var vel og bra å forlate The Windmill for å gå rett inn i armene på en rik, amerikansk ektemann, men det hun sto overfor nå, var i beste fall en plass på et av de hjemmene som tok seg av kvinner i hennes tilstand. Ledelsen her på teateret var vennlig nok, men de moralske reglene som gjaldt for jentene, var urokkelige. Å være ugift og gravid var den verste synden en jente kunne begå.

Greta visste at livet hennes lå i ruiner. Hvis hun fikk dette barnet, ville alle forhåpninger om et fremtidig ekteskap eller en filmkarriere være over. Men kanskje ... hun betraktet sitt eget vettskremte ansikt i speilet, men det fantes jo faktisk

ingen annen utvei. Hun måtte spørre Doris etter adressen til en «Doktor Fikser Alt», som Doris kalte dem. Det måtte da være det beste med tanke på det ufødte barnet også, tenkte hun. Selv hadde hun jo ingenting å gi det – ikke noe hjem, ingen penger og ingen far.

Teppet gikk ned klokken kvart på elleve om kvelden, og jentene slepte seg utmattet tilbake til garderoben.

«Doris,» hvisket Greta. «Kan jeg få et par ord med deg?»
«Selvfølgelig.»

Greta ventet til de andre jentene var forsvunnet inn i garderoben, før hun fortsatte. Så spurte hun etter den adressen hun trengte, så rolig hun bare kunne.

De små, runde øynene til Doris så granskende på henne. «Å, hjelpe meg. Den soldaten din har gitt deg en avskjedspresang, skjønner jeg?»

Greta hang med hodet og nikket. Doris sukket og la en medfølelse hånd på Gretas arm. Hun kunne være hard som flint av og til, men under skallet banket det et hjerte av gull.

«Selvfølgelig skal du få adressen, kjære deg. Men det kommer til å koste deg dyrt, du vet vel det?»

«Hvor mye?»

«Det kommer litt an på. Si at du er en venn av meg, så er det mulig han gjør det litt rimeligere.»

Greta grøsset. Doris fikk det til å høres ut som om hun bare skulle ta permanent. «Er det trygt?» spurte hun forsiktig.

«Tja, jeg har gjort det to ganger, og jeg er fremdeles lys levende. Men jeg har hørt en del skrekkehistorier,» bemerket Doris. «Når han har gjort det, går du hjem og legger deg og hviler til blødningene stopper. Hvis de ikke gjør det, kommer du deg til et sykehus forttere enn svint. Kom nå, så skal jeg skrive ned adressen til deg. Stikk innom ham i morgen, så setter han opp en time til deg. Vil du at jeg skal bli med?»

«Nei, jeg klarer meg. Men takk skal du ha, Doris,» sa Greta takknemlig.

«Ingenting å takke for. Vi jenter må ta vare på hverandre, ikke sant? Og husk – du er ikke den første, og du blir neppe den siste heller.»

Tidlig neste morgen tok Greta bussen gjennom Edgware Road til Cricklewood. Hun fant gaten der «Doktor Fikser Alt» holdt til, og gikk langsomt bortover fortauet. Så stanset hun foran en port og kikket inn på det lille røde mursteinshuset. Hun trakk pusten dypt, åpnet porten, gikk bort til døren og banket på. Etter en stund så hun at trådgardinene rørte på seg, og så hørte hun lyden av en bolt som ble trukket tilbake.

«Ja?»

En ganske liten mann så spørrende på henne. Han hadde en foruroligende likhet med bildene av Rumleskaft fra barndommens eventyrbøker.

«Hallo. Jeg ... eh ... Doris sendte meg hit.»

«De får vel komme inn, da.» Mannen åpnet døren litt mer så Greta kunne gå forbi ham, og hun kom inn i en liten, snuskete entré.

«Vent her, er De snill. Jeg holder akkurat på å gjøre meg ferdig med en pasient,» sa han og gjorde tegn til at hun skulle gå inn i et sparsomt møblert rom som vendte ut mot gaten. Greta satte seg i en slitt lenestol, rynket litt på nesen over lukten av katt og gammelt teppe, og tok et slitt eksemplar av ukebladet *Woman* og begynte å bla i det. Da hun tok seg selv i å sitte og studere en strikkeoppskrift på en liten babyjakke, skyndte hun seg å lukke bladet igjen. I stedet lente hun seg tilbake i stolen, kikket opp i taket og kjente hvordan hjertet slo vondt mot ribbena.

Noen minutter senere hørte hun dempet jamring inne fra et rom i nærheten. Hun svelget hardt da mannen kom inn i rommet til henne og lukket døren etter seg.

«Nå, frøken, hva kan jeg gjøre for Dem?»

Det var et idiotisk spørsmål, og det visste de begge to. Greta hørte fremdeles jamringen inne fra det andre rommet, til tross for den lukkede døren. Nervene hennes var som spente fiolinstrenger.

«Doris sier at De kanskje kan løse ... eh, problemet mitt.»

«Kanskje». Mannen stirret oppmerksomt på henne. Han strøk seg over de få fettete, brune hårstråene som dekket den skallede issen. «Hvor langt på vei er De?»

«Åtte uker.»

«Det er bra.» Han nikket.

«Hvor mye vil det koste?»

«Ja, vanligvis tar jeg tre guineas, men siden De er en venn av Doris, skal jeg gjøre det for to.»

Greta boret neglene ned i armlenene og nikket stumt.

«Bra. Hvis De kan vente en halv times tid, kan jeg ta Dem med en gang. Det er alltid best å få det overstått, ikke sant?» sa han nøkternt.

«Kommer jeg til å klare å gå på jobben i morgen?»

«Det kommer an på hvordan det går. Noen jenter blør mye, andre blør nesten ikke.»

Det banket på døren, og et grettent kvinneansikt kom til syne. Kvinnen overså Greta og vinket mannen til seg med fingeren.

«Unnskyld meg, jeg må gå og se til pasienten min.» Mannen reiste seg og skyndte seg ut av rommet.

Greta la hodet i hendene. *Noen blør mye, andre nesten ikke ...*

Hun reiste seg, snublet ut av det dystre venteværelset og skyndte seg bort til ytterdøren. Der trakk hun den rustne boltten tilbake, trykket ned håndtaket og åpnet døren.

«Frøken? Frøken! Hvor har De te- »

Greta smelte døren igjen etter seg og flyktet hals over hode bortover gaten. Øynene hennes var blindet av tårer.

Om kvelden, etter forestillingen, kom Doris bort til henne.

«Har du vært hos ham?»

Greta nikket.

«Når skal du ... ja, du vet?»

«Jeg ... en gang i neste uke.»

Doris klappet henne på skulderen. «Det kommer til å gå helt fint, Greta. Det lover jeg.»

Greta satt uten å røre seg til de andre jentene hadde gått. Da rommet var tomt, la hun hodet ned på bordet og gråt. Lyden av jamringen fra den usynlige kvinnen hadde hjemsøkt henne helt siden hun forlot det miserable huset. Og selv om hun visste at hun nå dømte seg selv til en grusom uvisshet, sto det helt klart for henne at hun aldri kunne få seg til å gjennomføre en abort.

Greta hørte ikke den dempede bankingen på døren, og hun hoppet høyt i stolen da en hånd plutselig la seg på skulderen hennes.

«Hei sann, ta det rolig – det er bare meg, Taffy. Jeg mente ikke å skremme deg, jeg skulle bare forsikre meg om at alle hadde gått. Hva er i veien, Greta?»

Hun så opp på Taffys snille ansikt, møtte det medfølende blikket hans i speilet og lette etter noe hun kunne pusse nesen i. Hun ble rørt over omtanken hans, særlig fordi hun visste at hun knapt hadde sett to ganger på ham siden hun traff Max. Nå rakte han henne et nystrøket, rutete lommeørkle.

«Se her, ta dette. Vil du helst at jeg skal gå?» Han trippet litt usikkert bak henne.

«Ja ... nei ... Å, Taffy!» Hun hikstet fortvilet. «Jeg har rotet meg opp i en forferdelig situasjon.»

«Fortell meg om det, da. Det kommer til å kjennes mye bedre etterpå, uansett hva det gjelder.»

Greta snudde seg mot ham og ristet på hodet. «Jeg fortjener ikke medfølelse,» jamret hun.

«Ikke vær tåpelig, nå. Kom her og la meg gi deg en klem.» De sterke armene hans la seg rundt skuldrene til Greta, og han fortsatte å holde rundt henne til hulkingen gikk over i hikst. Så begynte han å tørke bort sminken som var smurt ut over hele ansiktet hennes. «Det ser mørkt ut, forstår jeg. Men som min gamle barnepike pleide å si – ingenting er så ille som det ser ut til.»

Greta følte seg med ett ille til mote og trakk seg vekk fra ham. «Jeg er lei for dette, Taffy. Jeg er helt i orden nå, takk.»

Han var ikke overbevist. «Har du spist? Du kunne øse ut alle sorgene dine over en deilig porsjon pai og potetstappe. Det hjelper alltid godt å få lov til å snakke om et knust hjerte, og jeg går ut fra at det er det som er problemet ditt.»

«Prøv litt lenger nede,» mumlet Greta og angret det umiddelbart.

Han gjorde sitt beste for ikke å røpe hva han virkelig følte. «Jeg skjønner. Og denne yankeen har bare dratt sin kos, er det sånn å forstå?»

«Ja, men ...» Hun så forbauset på ham. «Hvordan har du fått vite om ham?»

«Greta, du arbeider på et teater. Alle, fra dørvakten til sjefen selv, vet alt om alle. Selv en nonne som hadde avlagt taushetslofte, ville ikke klare å holde på en hemmelighet her i huset.»

«Jeg er lei for at jeg ikke fortalte deg om ham. Jeg burde ha gjort det, men ...»

«Gjort er gjort. Nå venter jeg utenfor mens du skifter, og så går vi et sted og spiser litt.»

«Men Taffy, jeg ...»

«Ja?»

Greta presset frem et smil. «Takk for at du er så snill mot meg.»

«Hva har man ellers venner til?» Han nikket til henne og forsvant ut av rommet.

David tok henne med til den vanlige kaféen deres rett over gaten for teateret. Greta oppdaget at hun faktisk var skrubb-sulten, og spiste pai og potetstappe med glupende appetitt mens hun fortalte ham om den håpløse situasjonen hun befant seg i.

«Jeg fikk en adresse av Doris, og jeg gikk dit i dag morges. Men Taffy, du kan ikke forestille deg hvor fælt det var der. Denne «Doktor Fikser Alt» ... han hadde sørgerender under neglene! Jeg kan ikke ... jeg klarer ikke ...»

«Jeg skjønner det,» sa han beroligende. «Og denne amerikanske elskereren din vet ikke at du er gravid?»

«Nei. Han reiste morgenen etter at han hadde vært på The Windmill og sett meg splitter naken. Jeg har ikke engang adressen hans i Amerika, og selv om jeg hadde hatt det, er det nok ikke store sjanser for at han ville ta meg tilbake etter at han har sett meg på scenen. Han kommer fra en svært tradisjonell familie.»

«Vet du sånn omtrent hvor i Statene han bor?»

«Ja, i en by som heter Charleston. Den ligger et sted i sørstatene, så vidt jeg forsto. Å, Taffy, jeg hadde gledet meg sånn til å se alle utestedene i New York!»

«Hvis Max bor der du sier, tviler jeg på om du noen gang ville fått se New York uansett. Det er flere tusen kilometer mel-

lom de to stedene, omtrent like langt som fra London til Italia. Amerika er et enormt land.»

«Jeg vet det, men alle de amerikanerne jeg har truffet, virker så fremtidsrettede. De er ikke på langt nær så stivbente og kjedelige som oss briter. Jeg tror det ville ha passet meg fint.»

Han så på henne med en blanding av medfølelse og irritasjon over at hun var så naiv. «Jeg kan trøste deg med at den byen du var på vei til å flytte til, ligger midt i sentrum av det som kalles bibelbeltet. Der følger de skriften til punkt og prikke, og den forstokkede moralen deres får selv de frommeste engelske sjeler til å virke fordomsfrie.»

«Max sa at han var baptist,» sa Greta tankefullt.

«Der ser du. Jeg vet at det ikke er noen trøst, men ærlig talt, Greta – Charleston er omtrent like langt fra atmosfæren i New York som barndomshjemmet mitt i villniset i de walisiske fjellene er fra London. Du ville ha vært som en fisk på land der, spesielt etter det livet du har levd her. Personlig vil jeg hevde at du var heldig som slapp unna.»

«Kanskje.» Greta forsto at han bare prøvde å trøste henne. Alle visste at Amerika var den nye verden, mulighetenes land, uansett hvilken del av det du slo deg ned i. «Men hvis moralen deres er så streng som du sier, forstår jeg ikke hvordan Max kunne ... Ja, du vet ...» Greta rødmet.

«Kanskje han tenkte at han kunne tøye reglene litt hvis dere var forlovet og skulle gifte dere,» foreslo David tamt.

«Jeg trodde virkelig at Max elsket meg. Hvis han ikke hadde fridd, ville jeg aldri ...»

Gretas stemme døde bort i skamfølelse og forlegenhet. Han tok hånden hennes og klemte den. «Det vet jeg,» sa han mildt.

«Jeg er ikke slik som Doris, helt ærlig. Max ... han var den første for meg.» Greta fikk tårer i øynene igjen. «Hvorfor må livet mitt alltid være så vanskelig?» hvisket hun.

«Er det det, da? Har du lyst til å snakke om det?»

«Nei,» svarte hun fort. «Jeg er bare selvopptatt og synes synd på meg selv fordi jeg har gjort en så fryktelig tabbe.»

Han så hvordan Greta med en kraftanstrengelse tvang det velkjente smilet frem. Og han undret seg over hva som kunne ha fått en åpenbart velutdannet jente med en aksent som røpet

at hun var av god familie, til å komme hit til The Windmill. Greta lå flere hakk over resten av jentene, og når han skulle være ærlig, var det grunnen til at han hadde følt seg tiltrukket av henne i utgangspunktet. Men dette var åpenbart ikke det rette øyeblikket til å spørre henne ut om bakgrunnen hennes, så han valgte å skifte tema.

«Vil du ha barnet, Greta?»

«Det vet jeg ærlig talt ikke, Taffy. Jeg er forvirret og redd. Og skamfull. Jeg trodde virkelig at han elsket meg. Hvordan kunne jeg finne på å ...» Stemmen hennes røpet hvor fortvilet hun var. «Da jeg satt der i det fæle huset og ventet på å få snakke med Doris' 'Doktor Fikser Alt' ... det var ikke bare skrekken for selve prosedyren som fikk meg til å stikke av. Det var tanken på dette lille vesenet inne i meg også. Og på veien hjem møtte jeg to-tre mødre som var ute og trillet barnevogner. Og det fikk meg til å innse at uansett hvor lite det er, så er det et levende vesen, ikke sant?»

«Ja, Greta. Det er det.»

«Ja, og har jeg virkelig rett til å begå mord bare fordi jeg har gjort en tabbe? Kan jeg nekte barnet retten til å leve? Jeg er ikke særlig religiøs av meg, men jeg tror ikke at jeg noen gang ville klare å tilgi meg selv hvis jeg hadde tatt livet av det. På den andre siden – hva slags fremtid har vi, barnet og jeg, hvis jeg virkelig setter det til verden? Ingen mann kommer noen gang til å se to ganger på meg igjen. Atten år gammel, kjent fra The Windmill og allerede i klubben. Det er ikke akkurat noe å skryte av, eller hva?»

«Jeg vil foreslå at du sover litt på det. Det viktigste akkurat nå er at du ikke er alene. Og ...» Han satte ord på den tanken som langsomt hadde vokst frem i ham mens han lyttet til den begredelige historien hennes. «Det er mulig at jeg kan klare å finne en løsning, skaffe deg tak over hodet, hvis du altså bestemmer deg for å gjennomføre svangerskapet. Denne 'Doktor Fikser Alt' høres ikke særlig tilforlåtelig ut, synes du vel? Du risikerer faktisk å ta livet av dere begge to, og det ville jo ikke være særlig positivt, synes jeg.»

«Nei, men jeg er fremdeles ikke overbevist om at jeg har noe valg.»

«Tro meg, Greta, det er alltid et valg. Kanskje du kunne ta en prat med Mr. Van Damm? Jeg er sikker på at han har håndtert slike problemer før.»

«Å, nei! Det kan jeg ikke!» Greta grøsset ved tanken. «Jeg vet at han er snill, men Mr. Van Damm forventer at jentene hans skal være hvitere enn hvite. Han er villig til å gjøre nesten hva som helst for å beskytte teaterets gode navn og rykte. Jeg ville ryke rett ut i morgen den dag.»

«Rolig nå, det var bare et forslag,» svarte han idet han reiste seg for å betale regningen. «Og nå har jeg tenkt å plassere deg i en drosje og sende deg hjem så du kan hvile deg litt. Du ser helt utkjørt ut, Greta.»

«Nei, vet du hva, Taffy – jeg kan ta bussen hjem.»

«Ikke tale om.»

Han stanset en drosje utenfor kaféen, trykket noen mynter i hånden på henne og la en finger over leppene hennes da hun begynte å protestere igjen. «Ikke noe tøv nå. Jeg kommer bare til å engste meg hvis du ikke gjør det. Sov godt, Greta, og ikke vær bekymret. Jeg er her nå.»

«Takk enda en gang for at du er så snill mot meg, Taffy,» sa hun takknemlig.

David lukket bildøren etter henne og vinket da drosjen kjørte. Han spurte seg selv hvorfor han forsøkte å hjelpe Greta, spesielt under de gitte omstendighetene.

Svaret var enkelt nok. Han elsket henne, uansett hva hun hadde gjort eller ikke gjort, og slik hadde han følt det helt siden han så henne første gang seks måneder tidligere.

Kapittel 4

Neste formiddag satt de to i den samme kaféen igjen. Greta hadde sneket seg ut fra prøvene for å treffe David, under påskudd av at hun følte seg litt uvel og trengte frisk luft. Det var uansett ikke langt unna sannheten.

«Du ser forferdelig blek ut. Går det bra med deg?»

Greta tok en stor slurk av den utvannede teen og slapp enda en sukkerbit oppi koppen. «Jeg er bare veldig trett, verre er det ikke.»

«Det forbauser meg ikke. Se her, ta halvparten av sandwichen min.»

«Nei takk.» Bare lukten av den gjorde henne kvalm. «Jeg spiser litt senere.»

«Sørg for at du gjør det, da. Og hva nå?» Han så spørrende på henne.

«Jeg har kommet frem til at jeg ikke klarer å gjennomføre en abort, så det gir meg ikke noe valg. Jeg får bare føde barnet og ta konsekvensene.»

«Akkurat.» Han nikket langsomt. «Greit. Og nå når du har bestemt deg, skal jeg fortelle deg hvordan jeg kanskje kan hjelpe deg. Det du trenger, er tak over hodet og litt fred og ro frem til barnet kommer. Ikke sant?»

«Ja, men ...»

«Hysj nå, og hør på hva jeg har å si. Jeg har tilgang til et lite hus i Monmouthshire, like ved den walisiske grensen. Jeg tenkte kanskje du kunne dra dit og være der en stund. Har du noen gang vært i det området før?»

«Nei.»

«Ikke det? Nei, da vet du ikke hvor fantastisk dette ste-

det er.» Han smilte. «Huset ligger på et stort gods som heter Marchmont. Det er i nærheten av Black Mountains, i en vakker dal ikke altfor langt fra byen Abergavenny.»

«For et snodig navn.» Greta presset frem et halvhjertet smil i retur.

«Man venner seg vel til språket når man er oppvokst der,» svarte han. «Men altså – siden jeg arbeider i London, har jeg ikke bruk for huset for øyeblikket. Moren min bor også på eiendommen. Jeg ringte til henne i går kveld, og hun er villig til å holde et øye med deg. Mye av jorden er dyrket, så det er nok av friske landbruksprodukter der til å holde deg med mat vinteren igjennom. Huset er lite, men det er rent og koselig. Det gir deg muligheten til å dra fra The Windmill, få barnet og komme tilbake til London uten at noen vet noe som helst, hvis du skulle ønske det. Ja, dette er altså det jeg kan tilby deg. Hva tror du?»

«Tja,» sa hun vaksomt. «Det høres fantastisk ut, men ...»

«Greta, det eneste jeg kan gjøre, er å tilby deg et alternativ,» sa han da han leste tvilen og frykten i øynene hennes. «Og ja, det er noe helt annet enn London. Det er ikke noe fornøylesliv der, ingenting å ta seg til om kvelden, og du vil kanskje komme til å føle deg svært ensom. Men du vil i det minste være varm og trygg.»

«Dette ... godset – var det der du vokste opp?»

«Ja, men jeg gikk på kostskole fra jeg var elleve år, og på universitetet etterpå. Så kom krigen, og jeg ble sendt ut sammen med regimentet mitt, så jeg har ikke vært tilbake der på langt nær så ofte som jeg gjerne ville. Men Greta, du har aldri sett noe så vakkert som en solnedgang over Marchmont. Vi har over to tusen mål, omgitt av skoger med masse forskjellige planter og dyr, og med en lakseelv som løper rett gjennom eiendommen. Det er virkelig et utrolig vakkert sted.»

Et glimt av håp om at fremtiden kanskje ikke var helt ødelagt likevel, begynte å gløde frem i Gretas bevissthet.

«Du sier at moren din ikke har noe imot at jeg bor der? Har du ... har du fortalt henne om barnet?»

«Ja, det har jeg, men du kan ta det helt med ro, Greta. Mor lar seg ikke sjokkere av noe som helst, og hun er svært tolerant. Skal jeg være ærlig, tror jeg hun vil bli glad for selskapet.

Hovedhuset på godset ble brukt som rekonvalesenthjem under krigen, og hun savner all aktiviteten nå, etter at staben og pasientene har dratt sin vei.»

«Det er virkelig veldig snilt av deg, Taffy, men jeg vil ikke trenge meg på. Jeg har ikke så veldig mange penger å betale med – ingen i det hele tatt, faktisk,» tilsto Greta.

«Du trenger ikke å betale noe som helst. Du kan bo der som min gjest,» bekreftet han. «Som sagt – huset står tomt, og det er ditt hvis du vil ha det.»

«Det er helt utrolig sjenerøst av deg, Taffy,» sa hun langsomt, vel vitende at uansett hvordan dette huset var, måtte det være bedre enn et hjem for ugifte mødre. «Hvis jeg skulle ta imot tilbudet ditt ... når kunne jeg reise?»

«Så snart du selv vil.»

To dager senere oppsøkte Greta Mr. Van Damm for å fortelle at hun kom til å forlate The Windmill. Hun hadde en sterk mistanke om at han allerede kjente til årsaken, men da han spurte hvorfor, svarte hun at moren hennes ikke var frisk, og at hun måtte reise hjem og ta seg av henne. Hun var fremdeles bekymret da hun kom ut fra kontoret, men det kjentes likevel godt at hun endelig hadde tatt en beslutning. Senere samme dag informerte hun vertinnen om at hun kom til å flytte i slutten av uken, og så brukte hun de siste dagene ved teateret på å forsøke å la være å engste seg for fremtiden. Jentene overrakte henne et kort som alle hadde underskrevet på, og Doris ga henne en avskjedsklem og overrakte henne diskre en konvolutt som viste seg å inneholde et par bitte små barnesokker.

Greta brukte ikke lang tid på å pakke de få personlige eienedelene sine i to koffertar. Hun betalte vertinnen og tok avskjed med rommet som hadde vært hjemmet hennes de siste seks månedene.

David fulgte henne til Paddington stasjon en tåket desembermorgen for å se henne vel av sted på den lange togreisen til Abergavenny.

«Å, Taffy, jeg skulle ønske du skulle være med,» sa hun og lente seg ut gjennom togvinduet mens han sto på perrongen.

«Du kommer til å være så trygg som overhodet mulig, Greta. Stol på meg. Jeg ville ikke gjøre noe som kunne skade deg – du vet vel det?»

«Du sa at moren din skulle komme og hente meg på stasjonen?» spurte Greta engstelig for tredje gang.

«Ja, hun kommer. Og en ting du kanskje bør passe på – prøv om du kan huske å kalle meg David. Jeg kan garantere deg at hun ikke kommer til å bli særlig begeistret for det tilnavnet jeg har fått på The Windmill,» lo han. «Og jeg kommer og besøker deg så snart jeg kan, det lover jeg. Vær så god, her er en liten presang til deg.» Han stakk en konvolutt i hånden på henne i samme øyeblikk som konduktøren blåste i fløyten. «Adjø, vennen min. God reise, og ta godt vare på dere begge to.»

Han kysset henne på begge kinn og tenkte at hun mest av alt minnet om en tiåring som skulle evakueres ut i det store ukjente.

Greta vinket til han bare var en liten prikk på perrongen. Så gikk hun inn i kupeen og satte seg. Hun var blitt plassert sammen med en gruppe demobiliserte soldater. De røykte og snakket oppstemt om venner og slektninger de ikke hadde sett på mange måneder. Hun kunne ikke unngå å se kontrasten mellom dem og seg selv – de var på vei tilbake til sine kjære, hun var på vei ut i det ukjente. Hun åpnet konvolutten David hadde gitt henne. Den inneholdt noen penger og et lite brev der det sto at de var til bruk i krisesituasjoner.

Frykten vokste i henne etter hvert som Londons velkjente bygninger forsvant og ble erstattet av bølgende marker. Hun trøstet seg ved tanken på at hvis Davids mor viste seg å være et sinnssykt kvinnemenneske, og huset ikke var annet enn et falleferdig skur, hadde hun i hvert fall penger nok til å reise tilbake til London og finne andre utveier. Toget tøffet seg lenger og lenger vestover og stanset ved utallige stasjoner, og soldatene forsvant én etter én og ble mottatt på perrongene av lykkelige foreldre eller kjærester. Da Greta hadde skiftet tog i Newport, var det bare en liten håndfull passasjerer igjen, og snart var hun alene i kupeen. Hun så ut på det ukjente walisiske landskapet og merket at hun begynte å slappe av litt. Solen gikk ned, og litt etter litt forandret omgivelsene seg – de

ble villere og mer dramatiske enn noe hun hadde sett i England noen gang. Snødekte fjell dukket frem i horisonten etter hvert som toget tøffet seg nærmere og nærmere Abergavenny.

Klokken hadde passert fem, og det var allerede stummende mørkt da toget langt om lenge kjørte inn på stasjonen der Greta skulle av. Hun løftet koffertene ned fra hyllen over setene, rettet på hatten og steg ut på perrongen. Vinden var kjølig, og hun trakk den tynne kåpen bedre rundt seg. Så gikk hun nølende i retning av utgangen mens hun kikket seg rundt etter noen som kunne se ut som de ventet på henne. Alle medpassasjerene hennes ble avhentet og forsvant inn i mørket, og Greta satte seg på en benk utenfor den lille stasjonen.

Ti minutter senere var den lille plassen helt øde. Greta satt og hutret på benken i noen minutter til før hun reiste seg og trakk inn i varmen inne i stasjonsbygningen. Betjenten arbeidet fortsatt inne bak luken, så hun gikk bort og banket på den.

«Unnskyld, sir.»

«Ja, *fach*?»

«Kan De si meg når neste togforbindelse til London går?»

«Det går ikke flere tog i kveld.» Betjenten ristet på hodet.
«Det neste er i morgen tidlig.»

«Å.» Greta bet seg i leppen. Hun kjente tårene presse på.

«Jeg beklager, frøken. Har De ikke noe sted å være i natt?»

«Det var meningen at jeg skulle bli hentet av noen fra et sted som heter Marchmont.»

Betjenten gned seg i pannen. «Det er ganske mange kilometer herfra – altfor langt til at De kan gå. Og Drosje-Tom er borte i Monmouth i kveld, sammen med kona.»

«Å, kjære vene ...»

«Ikke få panikk riktig ennå. Jeg skal være her en halvtimes tid til,» sa betjenten vennlig.

Greta nikket og gikk ut til benken igjen. «Hjelpe og trøste,» sukket hun og pustet inn i hendene i et forsøk på å få litt varme i dem. Så hørte hun lyden av en bil som nærmet seg. En plutselig, høy tuting skar i ørene, og det sterke lyset fra frontlyktene blendet henne. Den skranglende motoren hostet seg inn i stillheten, og en kvinnestemme sa:

«Pokker! Pokker! Hallo der! Er du Greta Simpson?»

Greta forsøkte å danne seg et inntrykk av skikkelsen i førersetet på den åpne bilen. Sjøførens øyne var skjult bak store kjørebriller i lær.

«Ja. Er De moren til Taff ... David Marchmont?»

«Det er jeg. Hopp inn da, full fart nå. Beklager at jeg er sent ute. Den fordømte bilen punkterte, og jeg måtte skifte hjul i mørket.»

«Eh, jaha.» Greta reiste seg, grep koffertene og slepte dem bort til bilen.

«Sleng dem inn i baksetet, du, og så kan du ta på deg disse her og pakke deg inn i det pleddet der. Det kan bli litt luftig hvis denne gamle damen kommer seg over tredve kilometer i timen.»

Greta tok på seg kjørebrillene hun fikk tilbudt, og la pleddet godt rundt seg. Etter noen mislykkede startforsøk våknet motoren til liv, og sjåføren rygget ut av stasjonsplassen i en faretruende hastighet. Det var så vidt hun ikke kjørte ned en lyktestolpe.

«Jeg trodde ikke De kom,» sa Greta forsøksvis da bilen kom ut på den åpne landeveien og suste bortover den i en skremmende fart.

«Det nytter ikke å snakke, kjære deg. Jeg hører ikke et ord i denne larmen!» ropte kvinnen bak rattet.

Greta tilbrakte den neste halve timen med øynene sammenknepet og hendene så hardt knyttet at knokkene hvitnet. Endelig saktet bilen farten litt, og deretter stoppet den så brått at Greta nesten ble kastet over den lille vindskjermen og ut på panseret.

«Vær en engel og lukk opp den porten, er du snill.»

Greta steg skjelvende ut av bilen. Hun gikk frem foran frontlyktene og skjøv opp en enorm smijernsport. På muren på den ene siden av dem var det en bronseplakett med ordet «Marchmont» inngravert med snirklete bokstaver. Bilen trillet inn gjennom porten, og Greta lukket den igjen.

«Opp med humøret, vennen min. Vi er snart fremme nå,» ropte sjåføren over motorlarmen.

Greta skyndte seg inn i bilen igjen, og de fortsatte langs den humpete innkjørselen.

«Sånn, her er vi. Dette er Lark Cottage.» Bilen stanset med et rykk, og sjåføren hoppet ut og tok koffertene til Greta fra baksetet. «Hjem, kjære hjem.»

Greta steg ut og så etter kvinnen som forsvant inn i et lite skogholt. Hun fulgte nervøst etter, glad for måneskinnet som gjorde det lysere rundt dem, og trakk et lettelsens sukk da hun fikk øye på et lite hus. Det indre av huset var opplyst av oljelamper som kastet et varmt, gult skjær ut gjennom vinduene. Kvinnen åpnet døren og gikk inn, og Greta fulgte henne hakk i hæl.

«Sånn.» Kvinnen skrellet av seg brillene og snudde seg mot henne. «Slik ser det altså ut. Er det bra nok, tror du?»

Det var første gang Greta hadde anledning til å studere sin følgesvenn, og hun ble øyeblikkelig slått av likheten mellom mor og sønn. Kvinnen var svært høy og langlemmet, med intense, grønne øyne og en manke av forblåst, gråsprenget hår klippet i en kort, fornuftig frisyre. Antrekket besto av kordfløyelsbukser, knehøye lærstøvler og en skreddersydd tweedjakke, og helhetsinntrykket var maskulint, men samtidig forunderlig elegant. Greta så seg rundt i det koselige rommet og var spesielt takknemlig over peisen, som var full av ulmende glør.

«Ja takk. Det er nydelig.»

«Bra. Litt primitivt, er jeg redd. Ingen strøm her ennå. Vi skulle akkurat i gang med å legge den inn da krigen brøt ut. Toalettet er utenfor, og det er en sinkbalje i kjøkkenet til festdager og høytider, men det tar så forbasket lang tid å fylle den at det er lettere å bruke vasken.»

Kvinnen gikk bort til peisen, grep en ildrake, rotet opp i glørne og slengte på tre kubber fra kurven som sto ved siden av. «Sånn. Jeg fyrte opp før jeg dro for å hente deg. Oljen til lampene finner du i en kanne ute på toalettet, det er ved i skuret på baksiden, og jeg har satt melk, ferskt brød og egg i spiskammeret så du har til kveldsmat. Du må jo være helt uttørket. Setter du kjelen på komfyren, koker den opp før du får sukk for deg. Ikke glem å fylle den opp med ved hver morgen. Hvis jeg ikke husker feil, er den et grådig beist. Og nå må jeg dessverre dra. Vi har mistet en søye, skjønner du. Vi er redd hun

kan ha gått utfor et stup. David sier at du er ganske selvstendig, men jeg stikker innom deg i morgen når du har funnet deg litt til rette. Jeg heter forresten Laura-Jane Marchmont.» Kvinnen rakte hånden frem mot Greta. «Men alle kaller meg LJ. Du også, håper jeg. God natt.»

Døren smalt igjen, og borte var hun.

Greta ristet forvirret på hodet, sukket og sank ned i den slitte, men bekvemme lenestolen foran peisen. Hun var sulten og lengtet desperat etter en kopp te, men først måtte hun sitte i ro noen minutter og komme seg etter dagens anstrengelser.

Hun ble sittende og se inn i varmen og fundere over kvinnen som nettopp hadde gått. Uansett hvordan hun hadde tenkt seg at moren til David ville være, var det i hvert fall ikke slik som Laura-Jane Marchmont. Når sant skulle sies, hadde hun vel snarere forestilt seg en traust landsens enke med lubne, rødmussede kinn og brede hofter etter mange barnefødsler.

Greta så seg om i rommet og begynte omsider å registrere detaljene i omgivelsene. Stuen var koselig, med et sjarmerende bjelketak og et stort ildsted som fylte hele den ene veggen. Møbleringen var holdt på et minimum – bare den lenestolen hun satt i, et bord og en nokså skakk hylle som var stablet full av bøker. Hun reiste seg, skjøv opp den andre døren i rommet og gikk to trinn ned til et lite kjøkken. Der var det en vask, et skap med åpne hyller over, fulle av sammenrasket servise, et hvitskurt furubord med to stoler og et spiskammer der hun fant et ferskt brød, et stykke ost, smør, noen bokser med suppe og noen epler. Hun åpnet bakdøren og fant et iskaldt utedo på venstre hånd.

En knirkende trapp førte fra kjøkkenet opp til en lukket dør på toppen, og bak den var soverommet. Det var lavt under taket, og en solid smijernseng dekket av et lappeteppe i muntre farger fylte nesten hele rommet. En liten oljelampe kastet et varmt, mykt skjær rundt seg. Greta kastet et lengselsfullt blikk på sengen, men hun visste at hun måtte spise litt før hun la seg, både for barnets skyld og sin egen.

Hun spiste et måltid bestående av brød, suppe og ost inne foran peisen. Så vasket hun seg som best hun kunne i kjøkkenvasken, og skrev seg bak øret at hun måtte huske å sette

over kjelen i fremtiden hvis hun ikke ville nøye seg med iskaldt vann. Småhutrende bar hun koffertene opp på soverommet.

Hun trakk på seg nattkjolen, dro en genser utenpå den, trakk teppet til side og sank takknemlig ned i den myke sengen. Så lukket hun øynene og ventet på at søvnen skulle komme. Stillheten virket nesten øredøvende etter all støyen i London. Men etter en stund overmannet utmattelsen henne, og hun sank ned i en drømmeløs søvn.